Tekstivastine jutusta Musiikki on merkityksellistä – miksi juuri suomalainen musiikki vetoaa meihin?

Agda Tuominen

Suomenkielinen musiikki on vuosi vuodelta yhä suositumpaa. Tampereen yliopiston mediatutkimuksen professori Tarja Rautinen-Keskustalo sun erityisalueena on audiokulttuurin tutkimus. Onko tässä huomattavissa trendi, jossa suomenkielinen musiikki on noussut yhä suositummaksi?

Tarja Rautiainen-Keskustalo

Itse asiassa mä nyt tässä esittäisin kyllä semmoisen ajatuksen, että tuota oikeastaan suomessa suomen kielellä esitetty musiikki on ollut oikeastaan aina, melko suosittua tai suosittua. Se alkaa ihan sieltä populaarimusiikin tulemisesta 1960-luvulla. Silloin johtuen kielestä, niin tehtiin paljon käännösbiisejä et et niinku suomeksi. Mulla ei ole tilastotietoa, mutta itse asiassa se on käsittääkseni vuosikymmenet, suomenkielisen populaarimusiikin suosio on ollut varsin suurta. Jonkin verran varmaankin nyt sitten viimeisen 10 vuoden aikana voin kuvitella, että siellä on semmoista aaltoliikettä. Mutta ehkä siitä syystä, että niin kun tietynlaiset alusta palvelut, Spotifyt ja muut. Ne alkaa olla niin arkipäivää, että niissä alkaa trendaamaan myös tämmöiset paikalliset musiikki kulttuurit vähän enemmän kuin mitä silloin ehkä alkuaikoina. Tavallaan sillä on aika vahva niin kuin historia sillä, että omalla äidinkielellä laulettua musiikkia niin kuunnellaan ja se on itse asiassa ihan niinku samanlaisen ilmiön muissa pohjoismaissa ja myös vaikka Keski-Euroopassa.

Agda Tuominen

No entä sitten jos mietitään just tota kieltä. Miten suomen kieli vaikuttaa kappaleiden merkitykseen verrattuna esimerkiksi englanninkieleen?

Tarja Rautiainen-Keskustalo

No tietenkin ajattelen, että se on tietysti varmaan aika yksilökohtainen asia ja se on myös nyt erityisesti tänä päivänä, kun on kuitenkin jo hyvin monikulttuurisia ihmisiä. Jos kasvaa vaikka monikulttuurisissa perheissä ja sitten tavallaan se kielitaito vaikka on ihan sujuva englanti ja suomi tai mitkä tahansa kielet niinku millä voi olla monikielinen. Lähtökohtaisesti pystyy tavallaan kokemaan sen kielen omakseen, jolloin tota kunkin

kielessä semmoinen niinku erityisominaisuudet mitkä asiat merkitsee kielessä ja kielellisessä ilmaisussa.

Kun ne on ulottuina niin tuota niin pystyy niitä kokemaan, mutta tietenkin niin kun ennenmuinoin ja tää palaa siihen historiaan ja miksi vaikka vielä 90-luvulla tehtiin suomirockit ja muut että miksi ne saa niin suuren suosion. Se oli itse asiassa ruotsalainen populaarimusiikin tutkija, joka sanoi, että se jos sä sanot, että i love you niin sen voi sanoa ihan missä vaan, mutta jos on ihan omalla kielellä, että minä rakastan sinua, niin sinulla on niinku astetta enemmän, niin kun tosissaan sen asian kanssa. Eli tässä nyt tästä palaan siihen, että se on kun myös sidoksissa siihen, että minkälaisessa kieli kielten maailmassa elää.

Agda Tuominen

Tarja Rautiainen-Keskustalo

Joo, kyllä juuri näin. Näin voi sanoa ja sitten tietysti niissä on semmoisia niin kun tietynlaisia kulttuurisia konventioita jotka on tosi niinku syvällä, että mä ajattelen vaikka sitä suomirockin tulemista silloin aikoinaan ja sitten taas että tietyllä tavalla se suomenkielisen räpin tuleminen, niin se oli vähän samanlainen kun oli vaikka sit Eppu Normaalit ja muut. Että että niinku tietyt asiat semmoiset jolla jossain mielessä semmoiset jaetut kansalliset merkitykset jopa niin ne jotka oli myös sitten liittyy ihmisten kokemusmaailmaan, niin ne on juuri sellaisia että ne. Tietenkin ne välittyy ehkä sen just sen kielen kielessä ja kielen merkityksissä tavoissa käyttää kieltä.

Agda Tuominen

Onko mahdollista että tää suomen kielen suosio musiikissa kertoo myös jotain meidän kielitaidosta?

Tarja Rautiainen-Keskustalo

Voi kertoa, mutta mä ajattelin, että se ei ehkä tänä päivänä ole niin suuri verrattuna sitten vaikka aikaisempiin vuosikymmeniin, että kyllähän se englannin kielen taito on nyt varsin hyvä nuorissa sukupolvissa, että se niinku keskimäärin.

Agda Tuominen

Ja tottahan se on, että esimerkiksi sellaisia suoria käännös biisejä ei niin paljon enää nykyään tehdä.

Tarja Rautiainen-Keskustalo

Joo se on totta. Joo, kyllä että silloin aikanaanhan se oli niinku nimenomaan käännösbiisit tuli siitä, että se englanti oli ihan ihan uusi ja vieras.

Agda Tuominen

Vähän puhuit tosta aaltoliikkeestä ja siitä, että tää on ehkä sellainen asia mikä menee hieman aalloissa. Niin onko näkemystä siitä, että jatkuuko suomen kielen suosio musiikissa vai onko odotettavissa että se jättäytyy johonkin?

Tarja Rautiainen-Keskustalo

No enpä enpä usko että se nyt. Jotenkin sieltä niinku katoaisi tai sitten esimerkiksi kieli katoaisi. Niinkun esimerkiksi sellainen kun suomalainen iskelmämusiikki suomenkielellä laulettua, sillä on jotain tekemistä. Tai siinä on jotain sellaista, joka tietyllä tavalla aina kiertyy niin seuraaviin sukupolviin ja siihen oleviin musiikkiin. Sitä on nyt tutkittu musiikkitieteellisesti, että tietynlaista musiikilliset piirteet vaikka iskelmämusiikista niin voi löytyä suomipopista ja varmaan räpistäkin. Tietyllä tavalla ja genreistä että ne ei niinku katoa musiikilliseen ilmaisutapaan. Tässä mä ajattelen, että myöskään se suomen kieli ei sieltä niin kun katoaisi. Tietenkin se on sitten just jos ajatellaan vaikka semmoista spektaakkelia kuin Euroviisut niin tuota. Se on aikamoinen sitten mietinnän paikka, että millä kielellä siellä laulat. Se voi olla ihan hyvin etu tai sitten se on tosi niinku huono juttu ja huono valinta, että vaikea ennustaa.

Tieteet ja taiteet Tampereelta Radiomotreeni!